

PARAULA I VIDA

Anem a trobar els emigrants i obrim portes

La Jornada de les Migracions, que enguany té com a tema «**la nova evangelització i les migracions**», ens anima a «**anar a trobar i obrir les portes**» als qui han vingut entre nosaltres per raons de supervivència, de treball, culturals o fins d'asil polític. I hem de promoure envers ells fer obra d'evangelització amb nova força i maneres renovades en un món que difumina les fronteres. Déu espera que els anunciem Crist. Ho vam reflexionar els Bisbes de Catalunya ara fa un any, en el document «*Al servei del nostre poble*».

És cert que Catalunya ha de fer front a un nou repte, exigent que és el flux migratori de persones procedents de països extracomunitaris, que introdueixen entre nosaltres categories culturals i costums molt diferents dels nostres. Això ocasiona un cert distanciament i una marginació social, sovint agreujada per la situació de precarietat i pobresa, provocada per la crisi econòmica. Cal tenir en compte el que Benet XVI afirma sobre això, que «és un fenomen complex de gestionar; això no obstant, està comprovat que els treballadors estrangers, malgrat les dificultats inherents a la seva integració, contribueixen de manera significativa amb el seu treball al desenvolupament econòmic del país que els acull, així com al seu país d'origen a través de les trameses de diners. (...) Qualsevol emigrant és una persona humana que, com a tal, té drets fonamentals inalienables que han de ser respectats per tots i en qualsevol situació» (*Caritas in veritate* n. 62).

La nostra tradició moral envers els forasters ens ha vingut heretada de l'Antic Testament que mana no oprimir l'immigrant (*Ex* 23, 9; *Lv* 19,33-34) i ens ve segellada amb el Nou Testament, que revela que Jesús mateix s'identifica amb el foraster que és acollit (*Mt* 25,35). Per això els cristians som sempre invitats a l'amor generós envers l'immigrant i mirem de practicar-lo a través de tots els organismes eclesials de servei social i caritatiu. L'objectiu ha de ser doble. Cal fer un esforç per garantir els drets dels nousvinguts, a fi que siguin tractats sempre amb la dignitat que correspon a tota persona humana, especialment si pateixen formes de vulnerabilitat social i econòmica. I alhora també cal ajudar-los a integrar-se en la nostra cultura i en la nostra societat, sense que perdin les seves peculiaritats pròpies i legítimes. Això resultarà més urgent, tractant-se de drets i deures regulats per la llei. I d'aquesta integració en sortirà també una renovació de les nostres comunitats cristianes, ja que molts són catòlics, però també una renovada societat catalana, tal com la llarga tradició de la nostra cultura palesa àmpliament amb les aportacions de les diverses emigracions, realitzant-se així un noble intercanvi de dons recíprocs. Sempre caldrà superar tot egoisme nacionalista per part dels pobles que acullen, i alhora «els immigrants tenen el deure d'integrar-se al país d'acollida, respectant-ne les lleis i la identitat nacional» (Benet XVI, *Missatge per a les migracions* de 2011).

La **nova evangelització** reclama que siguem encara més coherents per a testimoniar les nostres conviccions, tant envers els emigrants que ja són cristians i necessiten que els obrim les nostres famílies i comunitats amb confiança, com envers els qui no coneixen encara Crist i podran arribar a la fe, si ens veuen convençuts en la nostra fe i generosos, solidaris i acollidors de tots.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

Viatge del Papa a Cuba i Mèxic

► Fidels mexicans expressen la seva alegria mostrant la imatge de la Verge de Guadalupe, patrona del continent americà, en saber la notícia que el Sant Pare farà un viatge a Cuba i a Mèxic, «abans de la Santa Pasqua», com va dir el Sant Pare. Es donen com a dates probables, del 24 al 29 de març. Benet XVI visitarà en primer lloc Cuba, que celebra actualment el quart centenari de la devoció a la Santíssima Verge de la Caridad del Cobre, patrona de l'illa. Després, visitarà Mèxic. Benet XVI ja va fer un viatge a Brasil amb motiu de l'assemblea plenària del CELAM. Aquest nou viatge ha suscitat moltes esperances en les Esglésies locals dels dos països visitats.

GLOSSA

Recordar, correspondre... estimar!

Una botiga de comestibles en un barri. Un matrimoni amb bon caràcter, bonhomia i eficiència en té cura. Estan molt arrelats al barri. Són persones conegudes i estimades.

Fa molts anys que obren la botiga. Els seus parroquians ho són de tota la vida. El temps, però, passa i els botiguers es fan grans i arriba el moment de la jubilació. Els fills els acompanyen en aquesta nova etapa de merescut descans. Les forces, però, van minvant amb els anys. Déu els dóna una llarga vida i arriba un moment en què necessiten una especial atenció. D'acord amb la família, passen a viure a una residència. Reben visites de familiars i coneguts, molts dels quals són del barri. Aquesta assiduitat de visites crida l'atenció del personal que els atén.

Una senyora els visita sovint; treballa i té espòs i fills. L'antiga botiguera li diu un dia: «Em sap greu que ens regali tant de temps. Vostè, que té tantes obligacions, ens dedica moltes estones. No sé com li ho agrairem.» La persona així interpellada li respon: «Els vinc a veure sovint perquè sóc jo la que els ha d'estar agraïda. Quan jo era petita i a la meva mare, vídua, li costava molts esforços treure els fills endavant, vostè sempre la va ajudar, mai va tenir pressa a cobrar i, en ocasions, oblidà el deute. La mare m'ho havia ex-

plicat moltes vegades. El que faig venint-los a veure no és res més que correspondre la seva sensibilitat i generositat.»

Es pot pensar que aquesta petita història és quasi de pel·lícula de final feliç, per massa sensible, per irreal, per reaccions que es considera que no tindria ningú. Però la realitat es pot entossudir a mostrar-nos reaccions solidàries de molta gent. La ficció es queda curta davant les actituds d'aquells que segueixen l'exemple de Jesús.

Com les dues actituds de la nostra història (real!). Dues actituds que poden esdevenir uns bons referents. La de qui va ser sensible a la necessitat del proïsme i va actuar d'acord amb els principis de la caritat cristiana, amb discreció i eficàcia, moguda per la seva fe, una fe senzilla i profunda que va rebre dels seus pares i que sap que s'ha de manifestar en les obres. «En canvi, tu, quan facis almoïna, mira que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta» (*Mt* 6,3).

Per altra banda, la de qui, conscient de la generosa ajuda rebuda, vol correspondre amb agraïment oferint el seu temps i el seu afecte, significa, també, l'agraïment a Déu amb les obres pel bé rebut. «No em canso de donar gràcies per vosaltres i us tinc presents en les meves pregarès» (*Ef* 1,16).

Enric Puig Jofra, SJ

Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Se celebra del 18 al 25 de gener. Aquest any té com a lema «Tots serem transformats per la victòria de Nostre Senyor Jesucrist» (*1Co* 15,51-58). Les propostes per a la Setmana de 2012 han estat preparades per un grup de treball format per representants de l'Església catòlica romana, de l'Església ortodoxa i de les Esglésies veterocatóliques i protestants presents a Polònia. Es poden demanar aquests textos de reflexió i pregària al Centre Ecumènic de Catalunya i a les delegacions diocesanes d'Ecumenisme.

DIUMENGE II DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del primer llibre de Samuel (1Sa 3,3b-10.19)

En aquell temps, Samuel, que encara era un noi, dormia en el santuari del Senyor, on hi havia l'arca de Déu. El Senyor el cridà, i Samuel respongué: «Aquí em teniu.» Corregué cap a Elí i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «No t'he cridat pas. Vés-te'n a dormir.» I el noi se n'anà a dormir. El Senyor el tornà a cridar, i Samuel s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «Fill meu, no t'he cridat pas. Torna-te'n a dormir.»

Samuel encara no sabia reconèixer el Senyor, la paraula del Senyor encara no se li havia revelat.

Per tercera vegada el Senyor cridà Samuel, i ell s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Llavors Elí comprengué que era el Senyor qui cridava el noi, i digué a Samuel: «Vés a dormir i, si et torna a cridar, digues-li: Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta.» El Senyor es presentà i el cridà com les altres vegades: «Samuel, Samuel.» Ell li respongué: «Parleu, que el vostre servent us escolta.»

Samuel es va fer gran. El Senyor l'afavoria sempre i no deixà de complir mai cap de les seves profecies.

▶ Salm responsorial (39)

R. *Aquí em teniu: Déu meu, vull fer la vostra voluntat.*

Tenia posada l'esperança en el Senyor, / i ell, inclinant-se cap a mi, / ha inspirat als meus llavis un càntic nou, / un himne de lloança al nostre Déu. R.

Però vós no voleu oblacions ni sacrificis, / i m'heu parlat a cau d'orella; / no exigiu l'holocaust ni l'expiació. R.

Per això us dic: «Aquí em teniu: / com està escrit de mi en el llibre, / Déu meu, vull fer la vostra voluntat, / guardo la vostra llei al fons del cor». R.

Anuncio amb goig la salvació / davant el poble en dia de gran festa. / No puc deixar d'anunciar-la; / ho sabeu prou, Senyor. R.

Jesús crida Pere i el seu germà Andreu. Pintura d'Andrea di Giusto. Església de Sant Andreu, Ripalta (Itàlia)

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 6,13c-15a.17-20)

Germans, el cos no és per a fornicar, sinó per al Senyor, i el Senyor, per al cos. I Déu, que ressuscità el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb el seu poder.

No sabeu que els vostres cossos són membres de Crist? El qui s'uneix al Senyor forma amb ell un sol esperit. Fugiu de la fornicació. Els altres pecats que l'home comet són exteriors al seu cos, però el fornicador pecca contra el seu propi cos. No sabeu que els vostres cossos són el santuari de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que resideix en vosaltres? No sabeu que no sou vostres? Déu us ha adquirit a un preu molt alt: gloriífiqueu-lo en el vostre cos.

▶ Lectura de l'evangelí segons sant Joan (Jn 1,35-42)

En aquell temps, Joan estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: «Mireu l'anyell de Déu.» Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús. Ell es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: «Què voleu?» Ells li digueren: «Rabí, que vol dir "mestre", on us allotgeu?» Jesús els respon: «Veniu i ho veureu.» Ells hi anaren, veieren on s'allotjava i es quedaren amb ell aquell dia. Eren vora les quatre de la tarda. Un dels dos que havien sentit el que deia Joan i havia seguit Jesús, era Andreu, el germà de Simó Pere. El primer amb qui Andreu es trobà fou el seu germà Simó, i li digué: «Hem trobat el Messies», que vol dir «l'Ungit». I l'acompanyà on era Jesús. Jesús se'l mirà i li digué: «Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Quefes, que vol dir Pedra.»

▶ Lectura del primer libro de Samuel (1Sa 3,3b-10.19)

En aquellos días, Samuel estaba acostado en el templo del Señor, donde estaba el arca de Dios. El Señor llamó a Samuel, y él respondió: «Aquí estoy.» Fue corriendo a donde estaba Elí y le dijo: «Aquí estoy; vengo porque me has llamado.» Respondió Elí: «No te he llamado; vuelve a acostarte.» Samuel volvió a acostarse. Volvió a llamar el Señor a Samuel. Él se levantó y fue donde estaba Elí y le dijo: «Aquí estoy; vengo porque me has llamado.» Respondió Elí: «No te he llamado, hijo mío; vuelve a acostarte.»

Aún no conocía Samuel al Señor, pues no le había sido revelada la palabra del Señor.

Por tercera vez llamó el Señor a Samuel, y él se fue donde estaba Elí y le dijo: «Aquí estoy; vengo porque me has llamado.» Elí comprendió que era el Señor quien llamaba al muchacho, y dijo a Samuel: «Anda, acuéstate; y si te llama alguien, responde: "Habla, Señor, que tu siervo te escucha".» Samuel fue y se acostó en su sitio. El Señor se presentó y le llamó como antes: «¡Samuel, Samuel!» Él respondió: «Habla que tu siervo te escucha.»

Samuel crecía, y el Señor estaba con él; ninguna de sus palabras dejó de cumplirse.

▶ Salmo responsorial (39)

R. *Aquí estoy, Señor, para hacer tu voluntad.*

Yo esperaba con ansia al Señor; / él se inclinó y escuchó mi grito; / me puso en la boca un cántico nuevo, / un himno a nuestro Dios. R.

Tú no quieres sacrificios ni ofrendas, / y, en cambio, me abriste el oído; / no pides sacrificio expiatorio. R.

Entonces yo digo: «Aquí estoy como está escrito en mi libro / para hacer tu voluntad.» / Dios mío, lo quiero, / y llevo tu ley en las entrañas. R.

He proclamado tu salvación / ante la gran asamblea; / no he cerrado los labios; / Señor, tú lo sabes. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 6, 13c-15a.17-20)

Hermanos: El cuerpo no es para la fornicación, sino para el Señor; y el Señor, para el cuerpo. Dios con su poder, resucitó al Señor y nos resucitará también a nosotros.

¿No sabéis que vuestros cuerpos son miembros de Cristo? El que se une al Señor es un espíritu con él. Huid de la fornicación. Cualquier pecado que cometa el hombre queda fuera de su cuerpo. Pero el que fornicar pecca en su propio cuerpo. ¿O es que no sabéis que vuestro cuerpo es templo del Espíritu Santo? Él habita en vosotros porque lo habéis recibido de Dios. No os poseáis en propiedad, porque os han comprado pagando un precio por vosotros. Por tanto, ¡glorificad a Dios con vuestro cuerpo!

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 1,35-42)

En aquel tiempo, estaba Juan con dos de sus discípulos y, fijándose en Jesús que pasaba, dice: «Este es el Cordero de Dios.» Los dos discípulos oyeron sus palabras y siguieron a Jesús. Jesús se volvió y, al ver que lo seguían, les pregunta: «¿Qué buscáis?» Ellos le contestaron: «Rabí (que significa Maestro), ¿dónde vives?» Él les dijo: «Venid y lo veréis.» Entonces fueron, y vivieron donde vivía y se quedaron con él aquel día; serían las cuatro de la tarde. Andrés, hermano de Simón Pedro, era uno de los dos que oyeron a Juan y siguieron a Jesús; encuentra primero a su hermano Simón y le dice: «Hemos encontrado al Mesías (que significa Cristo).» Y lo llevó a Jesús. Jesús se le quedó mirando y le dijo: «Tú eres Simón, el hijo de Juan; tú te llamarás Cefas (que se traduce Pedro).»

COMENTARI

El lloc on Jesús s'està

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 2a setm.): 1Sa 15,16-23 / Sl 49 / Mc 2,18-22 □ **dimarts**: 1Sa 16,1-13 / Sl 88 / Mc 2,23-28 ■ **dimecres**: 1Sa 17,32-33.37.40-51 / Sl 143 / Mc 3,1-6 ■ **dijous**: 1Sa 18,6-9;19,1-7 / Sl 55 / Mc 3,7-12 ■ **divendres**: 1Sa 24,3-21 / Sl 56 / Mc 3,13-19 ■ **dissabte**: He 10,32-36 / Sl 33 / Jn 17,11b-19 ■ **diumenge** vinent, III de durant l'any (litúrgia hores 3a setm.): Jo 3,1-5.10 / Sl 24 / 1Co 7,29-31 / Mc 1,14-20.

L'evangelí segons Joan ofereix la seva versió dels primers deixebles de Jesús, amb enllaços amb la tradició de Marc (Andreu i Pere), però sobretot amb un lligam sorprenent amb els deixebles de Joan Baptista: els primers deixebles de Jesús ja eren deixebles de Joan Baptista.

La gran novetat de l'escena d'avui és que els deixebles, segons el requeriment de Jesús, li pregunten: «on t'estàs?». La resposta directa de Jesús és: «veniu i ho veureu». Els deixebles hi van, veuen el lloc on Jesús s'està i es queden amb ell aquell dia. La importància del lloc on Jesús s'està és palesa: és el que porta a Andreu a anunciar al seu germà: «hem

trobat el Messies» (en la formulació aramea).

Què és el que fa important el lloc on Jesús s'està? El lloc on Jesús s'està sembla ser enigmàtic: la gent es pregunta sovint on és Jesús (6,22; 7,11; 9,12). Jesús es refereix a aquest lloc en diferents moments: «allà on jo sóc vosaltres no hi podeu venir» (7,33.36 cf. 12,16; 14,3; 16,24). Però Jesús en parla d'una manera més directa d'aquest lloc: «jo estic en el meu Pare i el meu Pare està en mi» (14,10.11 cf. 10,38). Jesús té un espai, el seu. Però no és un espai físic, és un espai teològic: el lloc de Jesús és «amb Déu» (1,1), «girat vers el Pare» (1,18).

Vet aquí la clau del messianisme de Jesús segons Joan. La clau és l'íntima relació de Jesús amb Déu. Per això, les referències a diferents oracles profètics i a tradicions de l'A.T. no serveixen per aclarir com és el messianisme de Jesús. Podem dir, sense por a equivocar-nos, que només sabrem qui és el Messies si esbrinem qui és Jesús. Perquè el messianisme de Jesús va molt més enllà del que albiren les imatges de les tradicions de l'A.T. Jesús té una íntima relació amb Déu que els oracles messiànics no podien ni imaginar. Jesús és el Fill i Déu és el Pare. Vet aquí la revelació de l'evangelí segons Joan.

JESÚS DE NATZARET, PER BENET XVI

3. La vocació dels deixebles és un fet de pregària

Jesús crida ell mateix un grup especial d'escollits que han de formar el nucli central destinat a propagar la seva missió i a donar ordre i forma a la nova família que va aplegar amb la seva predicació i les seves obres.

És, en aquest sentit, que Jesús va formar el cercle dels dotze. En un principi, el títol d'apòstol va sobrepassar els límits d'aquest cercle dels dotze, però, amb el temps es va aplicar només a ells. Lluc sempre parla dels dotze apòstols: per a ell «apòstol» vol dir un dels dotze. Ara no cal que discutim la qüestió d'aquest canvi en l'ús de la paraula; només volem mirar amb atenció els textos més importants que mostren la formació d'aquesta comunitat més estreta de deixebles de Jesús.

El text central és Mc 3,13-19. Comença amb les paraules «Jesús pujà a la muntanya, va cridar els qui va voler, i ells anaren cap a Jesús». Jesús puja a «la muntanya», que és el lloc de la seva comunitat amb el Pare. El text paral·lel de Lluc subratlla encara més aquest aspecte: «Per aquells dies, Jesús se n'anà

a la muntanya a pregar, i va passar tota la nit pregant a Déu. Quan va ser de dia va cridar els seus deixebles, n'escollí dotze i els donà el nom d'apòstols» (Lc 6,12s).

La vocació dels deixebles és un fet de pregària; els dotze són engendrats en la pregària, en el tracte amb el Pare. La vocació dels dotze guanya així un sentit profundament teològic que va més enllà de la funció assignada: llur vocació surt del diàleg del Fill amb el Pare i es fonamenta damunt d'aquest diàleg.

I és també així que s'han d'entendre les paraules de Jesús, quan diu: «Pregueu l'amo dels sembrats que hi envii més segadors» (Mt 9,38): els segadors de Déu no es poden cercar de la manera com un patró cerca els seus operaris, cal que Déu mateix els ho demani, que Déu mateix els hagi escollit per fer aquest servei. El caràcter teològic de la vocació el subratlla el text de Marc, en dir que «Jesús va cridar els qui va voler». Un no es fa deixeble ell mateix: és un acte d'elecció, és una decisió de la voluntat del Senyor, voluntat que, per la seva part, es manté en unitat amb la voluntat del Pare.

Joseph Ratzinger-Benet XVI
(*Jesús de Natzaret*, 1a part, Ed. Claret)

EL CRISTIANISME ARA I AQUÍ

És creïble l'ètica cristiana?

Cal reconèixer que la proposta ètica que emana de l'Evangeli sorprèn. Conté una certa *hybris*, una desraó, un excés, com fa veure el filòsof francès Paul Ricoeur. En ella, no solament s'exhorta a estimar els amics, sinó també els enemics. No solament s'exigeix donar al qui m'ha donat, en clara consonància amb la justícia commutativa, sinó donar al qui no m'ha donat mai res i que, molt probablement, no em tornarà allò que li dono.

Davant d'aquesta proposta, l'escèptic arronsa les espatlles, mentre que el cínic somriu amb displicència. Vivim en una atmosfera de mínims morals. No sóc dels qui fan un discurs apocalíptic sobre la crisi de valors tradicionals i el final d'Europa, però les propostes ètiques que es formulen en el temps present són clarament minimalistes, van orientades a garantir la convivència, la bona entesa en societats laiques, secularitzades i plurals des d'un punt de vista cultural i ètnic.

Per viure en pau en contextos tan plurals, cal identificar uns mínims morals compartits per tothom, uns principis exigibles a qualsevol ciutadà. Les ètiques de mínims no garanteixen la felicitat, ni el goig d'existir. En el millor dels casos, garanteixen un ordre just, una simetria de drets en l'àgora pública, la qual cosa no és irrellevant, però crec que no n'hi ha prou amb la igualtat i amb la tolerància, que cal exhortar a la fraternitat i a l'hospitalitat. Els màxims es construeixen sobre els mínims, però si solament eduquem partint dels mínims, no es posa en tensió l'ésser humà i no dona tot allò que podria donar.

La proposta ètica que emana de l'Evangeli és de màxims. S'edifica sobre uns mínims morals que poden ser compartits amb moltes altres propostes, laiques i religioses, occidentals i orientals, però apunta vers un horitzó que tensa la corda i pot generar una sensació d'impossibilitat. En aquest camí, però, no estem sols. El Crist interior treballa des de dins, obre possibilitats en nosaltres, possibilitats que nosaltres mateixos no havíem vist. Ens fa aptes per al perdó, per a la generositat, per a la gratuïtat sense límits. Parteixo del supòsit que tot ésser humà és capaç d'estimar, és apte per donar-se i per tenir relacions benivolents amb tots els altres éssers. El Crist interior crida a desplegar la potència d'estimar, l'*amància*, que en deia Ramon Llull.

Francesc Torralba
(*Jesucrist 2.0*, Ed. Pòrtic (Grup 62))

SANTORAL

15. ✚ Diumenge II de durant l'any. Sant Pau, ermità a Tebes (Egipte, s. iv); sants Maur (Maure o Mauri) i Plàcid, abats, deixebles de sant Benet (s. vi); sants Habacuc (s. vii aC) i Miquees (s. viii aC), profetes; sant Efsi, mr.; santa Secundina, vg. i mr.; sant Francesc Fernández Capillas, prev. dominicà i mr.; beat Jaume de Villa, rel. servita.

16. Dilluns. Sant Marcel I, papa (romà, 308-309) i mr.; sant Fulgenci d'Écija (†630), bisbe; santa Priscil·la (s. i), matrona romana; sant Berard, prev. franciscà i mr.

17. Dimarts. Sant Antoni el Gran (†356), abat, d'Egipte, patró dels qui tracten amb bestiar, i també de Menorca; santa Leonil·la, mr.; santa Rosalina de Vilanova, vg. cartoixana.

18. Dimecres. Sant Volusà, bisbe; santa Prisca, mr. romana; santa Margarida d'Hongria, vg. dominicana; santa Vicenta-Maria

López Vicuña, vg.; sant Jaume Hilari Barbal, rel. La Salle i mr.

19. Dijous. Sant Canut (†1086), rei de Dinamarca; sants Màrius i Marta, i els seus fills Audifaç i Abac, mrs. (s. iii); sants Gumer-sind, prev., i Servideu, monjo, mrs.; beat Marcel Spínola, bisbe de Sevilla, cardenal; beats Jaume de Sales, prev., i Guillem Sautemouche, rel., Melciór Grodecz i Esteve Pongracz, prev., Ignasi d'Azevedo, prev., i companys, jesuïtes i mrs.; santes Pia i Germana, mrs.

20. Divendres. Sant Fabià, papa (romà, 236-250) i mr.; sant Sebastià, tribú romà mr. (303), patró de Palma de Mallorca.

21. Dissabte. Sant Fructuós (o Fruitós), bisbe de Tarragona, i els seus diaques Auguri i Eulogi, màrtirs (259); santa Agnès (s. iii-iv), vg. i mr. romana (a Catalunya, demà); beata Josepa-Maria de Santa Agnès, verge agustina, de Benigànim.

CULTURA DE LA COMPASIÓN

La esperanza de Jean Vanier

Me parece que algunos cristianos están cegados por la política [...]. A veces me pregunto si los cristianos no deberían emplear sus energías en

crear comunidades cristianas, viviendo lo más posible según las bienaventuranzas. Estas comunidades que viven con valores distintos del progreso material, el éxito, la adquisición de riquezas o la lucha política, podrían convertirse en la levadura de la masa de la sociedad.

En principio no cambiarían las estructuras políticas sino el corazón y el espíritu de las personas dentro de la sociedad haciéndoles vislumbrar una nueva dimensión del ser humano: la de la interiorización, el amor, la contemplación, el asombro y el compartir; la dimensión en la que el débil y el pobre, lejos de ser descartados, son el centro de la sociedad.

Mi esperanza es que este espíritu comunitario se propague realmente, que cambien las estructuras, que son —excepto en el caso de las tiranías— el espejo de los corazones.

Esto exige que algunos trabajen ahora para mejorar o cambiar las estructuras económicas y políticas facilitando la creación de una sociedad donde haya más justicia, un auténtico reparto, donde las comunidades puedan enraizarse y progresar, y donde los seres humanos sean verdaderamente humanos.

Este tipo de compromiso, ¿no debería surgir de una vida comunitaria en la que se aprendiera a reconciliarse, a aceptar las diferencias y las propias tinieblas, y a celebrar? ¿No es un peligro que los grupos que se ocupan de las grandes cuestiones humanitarias tengan actitudes agresivas y dividan el mundo en *buenos y malos*? Este tipo de elitismo puede ser peligroso y entrañar una suerte de apartheid y opresión con respecto a los que no comparten las mismas ideas.

Jean Vanier
(*Escritos esenciales*. Ed. Sal Terrae)

ENTREVISTA

ESTEVE CAMPS

La Sagrada Família al món

Arran de la dedicació de la Basílica de la Sagrada Família, el cardenal de Barcelona va nomenar Esteve Camps corresponsable laic de l'organització de les celebracions litúrgiques i pocs mesos després president delegat de la Junta Constructora de la Sagrada Família, en substitució de Joan Rigol. En acceptar el càrrec va sentir «una gran responsabilitat, com a català i com a creient», ja que la Sagrada Família és «un projecte d'una gran projecció internacional». Avui es tanca al Braccio de Carlo Magno l'exposició *Gaudí: la Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat*, que ha estat un èxit de visitants i de projecció de l'església i la cultura catalanes al món.

Quins objectius es marca en el seu nou càrrec?

En són dos, principalment. El primer: col·laborar al màxim en les celebracions religioses a la Basílica, així com facilitar un espai per a aquelles persones que, encara que estiguin fent turisme, tinguin l'oportunitat de tenir una estona de pregària i de meditació davant el Santíssim i puguin gaudir d'uns audiovisuals on s'insisteix en els temps forts de Nadal i de Quaresma, entenen així més intensament el missatge que transmeten les façanes del Naixement i de la Passió. El segon: mirar d'avançar, en la mesura que sigui possible, en la construcció de la part que ens queda per finalitzar aquesta magnífica obra. Com a aspiració, que no està a les nostres mans, que es compleixi la beatificació d'Antoni Gaudí.

Quina valoració fa de l'exposició de Gaudí al Vaticà?

Aquesta exposició ha reforçat la projecció internacional de la Sagrada Família, que es va iniciar el 7 de novembre de 2010, i ha donat a conèixer la diversitat d'obres realitzades per Gaudí, així com els orígens i el futur de la Sagrada Família.

De què li està més agraït a Déu?

En primer lloc, li dono gràcies d'haver nascut en una família cristiana i d'haver tingut diferents formadors que al llarg de la meua vida m'han guiat en el seguiment de l'Evangeli. També per haver pogut formar una família amb una filla, dos fills i dues nêtes, que sens dubte són una benedició del Senyor. Considero que sóc una persona afortunada, ja que la meua fe ha pogut viure les directrius d'un Concili Vaticà II i, més a casa nostra, d'un Concili Provincial Tarraconense. Ambdós van analitzar l'adaptació del missatge evangèlic en una societat molt canviant, tot aportant el diàleg fe i cultura.

Òscar Bardají i Martín

La residència Clara Rabassa prepara el Nadal amb Mons. Vives

El dia 21 de desembre, l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra va visitar la residència per a ancians Clara Rabassa, de la qual n'és President del Patronat. Estava acompanyat per l'Arxiprest d'Andorra i els membres del Patronat de la Fundació Clara Rabassa, que la gestiona de forma desinteressada. Al migdia va presidir l'Eucaristia a la capella de la residència i després va visitar tots els residents, parlant amb cadascun i compartint el dinar de germanor ja a les envistes del Nadal. Actualment hi ha 58 residents.

Posteriorment va poder visitar les obres en curs de millora de la primera planta i la recepció.

Recés de Nadal i Trobada dels preveres incardinats en els darrers deu anys

Dilluns 19 de desembre, una cinquantena de preveres del Bisbat d'Urgell es van aplegar amb l'Arquebisbe Joan-Enric a la Casa d'Espiritualitat del Sant Crist de Balaguer per a una jornada de Recés de preparació al Nadal. Mons. Vives va orientar aquest Recés al voltant del tema «Som els vostres servidors per amor de Jesús» (2Cor 4,5), i va argumentar les seves reflexions des de dues perspectives: la contemplació del Misteri de Nadal en la persona del Crist, el Servidor del Pare i Servidor dels homes; i l'aprofundiment de la missió del prevere com a servidor, des de les claus que ens en dona el Nadal i seguint el magisteri del Papa Benet XVI. Després d'un temps de pregària i recolliment personal, els preveres van concelebrar l'Eucaristia al Santuari i tot seguit van compartir un dinar de germanor.

Coincidint amb el Recés, el Santuari del Sant Crist va acollir, els dies 19 i 20 de desembre, la Trobada dels preveres incardinats a la Diòcesi d'Urgell en els darrers 10 anys. La Trobada, presidida per l'Arquebisbe, es va centrar en una exposició i llarg diàleg posterior sobre el que avui ens reclama la Pastoral Juvenil, després de la bona experiència de la Jornada Mundial de la Joventut l'agost passat a Madrid. Hi van participar en aquest diàleg el Delegat diocesà de Joventut, Lluís Plana; i el President de la Fundació d'Esplais Sta. Maria de Núria, Eloi Villalta. A la nit, després de Vespres, va tenir lloc la projecció comentada del film «L'Evangelí segons Sant Mateu» de Pier Paolo Passolini; i l'endemà Mons. Vives els va parlar de la història de la nostra Diòcesi, abans de compartir tots plegats la comunió de pregària i l'Eucaristia.

Felicitaçió del Nadal al poble andorrà del Copríncep Episcopal

Les eleccions generals i comunals que s'han celebrat al llarg d'aquest any 2011 que ara acabem, han estat un dels punts centrals del discurs del Copríncep Episcopal, Mons. Joan-Enric Vives, a la recepció de Nadal oferta a les autoritats i al poble d'Andorra el 22 de desembre al Palau Episcopal.

A la recepció hi van assistir els representants de les principals institucions públiques del Principat, així com altes personalitats de les entitats socials, polítiques i econòmiques andorranes. També hi va assistir una àmplia representació de la Cúria diocesana, a més del representant personal del Copríncep francès i els ambaixadors residents a Andorra.

Tot recordant la recent commemoració del quarantè aniversari de la instauració a Andorra del dret de sufragi per part de les dones, Mons. Vives va voler expressar «el reconeixement i gratitud» als qui han acabat enguany el seu mandat en càrrecs institucionals com a resultat de les eleccions generals i comunals celebrades durant aquest any al Principat, i va desitjar «encert en la situació difícil que patim» a aquells a qui els ciutadans han confiat, mitjançant el seu vot, la responsabilitat de dirigir les institucions del país en els propers anys.

En aquesta mateixa línia, l'Arquebisbe d'Urgell va demanar a la societat andorrana «un exercici de discerniment dels camins a seguir per a arribar a superar la nostra crisi específica», tot recordant que l'austeritat «no ha de minvar la solidaritat»; i també «un discerniment especial enfront de la successió accelerada d'esdeveniments en el nostre entorn internacional més immediat», davant la qual, tot esmentant algunes màximes del *Manual Digest*, va suggerir la necessitat d'obrar amb prudència i «amb especial cura per a preservar els diversos àmbits de la sobirania andorrana».

L'Arquebisbe Joan-Enric va dedicar també una part del seu discurs a recordar els qui es veuen més afectats per la «crisi econòmica mundial, amb arrels culturals i morals molt fondes», i en relació amb els quals ha demanat cooperació «entre tots per retrobar el camí de l'honestat i la proporcionalitat en els negocis i els guanys, sense abusos financers. [...] Ajudem-nos entre tots a retrobar l'esperança i la solidaritat, perquè ningú no se senti exclòs de la prosperitat guanyada també entre tots».

Homenatge al Sr. Josep Quingles

Una àmplia representació de la Cúria diocesana, dels treballadors del Bisbat d'Urgell i de fidels de La Seu es van aplegar el 23 de desembre a la Casa del Bisbat per sumar-se a la felicitació de Nadal que el Vicari general Mn. Josep M. Mauri va traslladar, en nom propi i de totes les delegacions diocesanes i tots els presents, a l'Arquebisbe Joan-Enric Vives.

Mn. Mauri assenyalà que el Nadal «és la mostra més clara que Déu mai no ha deixat ni deixarà d'acompanyar la humanitat. Ell sempre espera, sempre estima. Aquesta és l'actitud que nosaltres també hauríem de tenir en tot moment, amb la seguretat que qui sembla amb fe i esperança algun dia veurà fructificar la llavor en el cor de les persones i en la mateixa societat».

Tot seguit, Mn. Ignasi Navarri féu una breu memòria dels esdeveniments i activitats més destacables esdevinguts al llarg d'aquest 2011 al Bisbat d'Urgell. Com ja és tradició a la Diòcesi, la celebració nadalena amb l'Arquebisbe acabà amb un breu homenatge a una personalitat destacada del Bisbat d'Urgell. En aquesta ocasió, va ser Mn. Manel Pal l'encarregat de posar veu a aquest homenatge, retut a la memòria del Sr. Josep Quingles i Augé (Oliana, 21 de desembre de 1881 - 21 de novembre de 1959), un home virtuós, cristià devot i ciutadà exemplar a qui encara avui se'l recorda amb gratitud i afecte a la seva vila natal i poblacions properes, i que Mn. Pal va comparar, per la seva permanent actitud d'ajuda i servei als altres, amb tants sants anònims com abunden en la història de l'Església. L'homenatge, a més, va tenir una emotivitat especial perquè entre els assistents a l'acte hi era la Sra. Pilar Quingles, una de les nêtes d'en Josep Quingles, qui va agrair el reconeixement del Bisbat envers el seu avi.

LA PLETA

Un bateig ben preparat pels pares

Fou un bateig doble, de dos cosinets. Un bateig en què els protagonistes foren els pares. On es va fer real la dita que els proposo sempre que em demanen el baptisme: «Jesús dona la fe; jo només tiro l'aigua; vosaltres l'heu de fer cristià.» I així, a l'hora de l'homília, després de llegir l'Evangelí de Marc 1,9-10 que havien escollit ells, vaig mostrar la semblança de l'Evangelí amb l'escrit tan preciós que figurava en el llibret que van compondre i que van oferir a tots els assistents per poder seguir la celebració de l'Eucaristia i del Baptisme. Vegeu-ho.

Diu l'Evangelí: «Per aquells dies, Jesús vingué des de Natzaret de Galilea, i Joan el batejà en el Jordà. A l'instant, quan sortia de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell, i es va sentir una veu des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut.»» Ho veieu? Joan Baptista bateja Jesús, però què fóra l'aigua sense les paraules de tendresa del Pare? I hi ha més. Un dia va ser Jesús que va sentir aquest elogi del seu Pare, avui aquest Jesús són la Georgina i en Pol. El Baptisme ens fa fills estimats de Déu.

Diuen els pares: «Avui per a nosaltres i per a les nostres famílies és un dia molt especial. Ens hem reunit per poder compartir i celebrar el bateig del Pol i de la Georgina, no com un simple fet de presentar els nostres

fills, ni per donar-los la benvinguda, solament. Hem escollit aquesta opció perquè volem educar-los com a fills de Déu, volem que formin part de la comunitat cristiana. I vetllarem per educar-los a viure la vida sencera oberts als altres, estimant, i prenent l'exemple de la vida de Jesús. Volem agrair-vos que estigueu al nostre costat compartint aquest goig, i també als padrins el fet d'acceptar aquesta tasca, d'acompanyar-nos en aquest camí que vam iniciar fins i tot abans de néixer el Pol i la Georgina. Tan sols volem ser un bon exemple per als nostres fills.

«Els ensenyarem a volar, però no volaran el nostre vol. Els ensenyarem a somiar, però no somiaran el nostre somni. Els ensenyarem a viure, però no viuran la nostra vida. No obstant, a cada vol, a cada vida, a cada somni, perdurarà sempre l'empenta del camí que els hi hem ensenyat.»

Què es pot dir més ben dit? A prop dels sacerdots trobarem laics inquiets i desperts com aquests, que és el que falta. Ho pensava mentre escoltava feliç les paraules dels pares, a l'església. La fe és vivència d'amor. Fe i amor es desvetllen abans que la ment. L'amor dona seguretat: l'infant busca sentir-se estimat. La fe dona sentit: per això pregunta. L'amor sempre va al davant i crida la fe que el llança més lluny.

Comentaris de sobretaula: Nosaltres no som massa d'Església, però aquesta preparació ha estat una gran empenta. Ens ha sorprès que la gent en sortir de Missa ens felicitesin comentant l'ambient que s'havia creat i citant detalls concrets. Quan tu ens vas dir que la festa era nostra i que havia d'ésser un bateig especial, ens vam posar a preparar-la, buscant informació que entre tots vam anar recollint i ordenant. El dinar celebrat a casa fou esplèndid i íntim també, però la celebració religiosa el va superar. Realment les festes esperades són les preparades.

Joan Escalles